

HANDHAVINGSCOLLEGE

ARREST

van 23 januari 2025 met nummer

in de zaak met rolnummer

Verzoekende partijen 1.
 2.
 3.

vertegenwoordigd door advocaten
met woonplaatskeuze te

Verwerende partij **het VLAAMSE GEWEST**, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, ten verzoeken van de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw, voor wie bij delegatie optreedt: de gewestelijke entiteit (het Departement Omgeving - afdeling Handhaving)

vertegenwoordigd door
afdelingshoofd, met kantoor te 1000 Brussel, Koning Albert II-laan 20, bus 8

I. Voorwerp van het beroep

Verzoekende partijen vorderen door neerlegging van een verzoekschrift in het digitaal loket op 3 mei 2024 de vernietiging van de beslissing van de gewestelijke entiteit van 5 april 2024 met nummer waarmee aan tweede verzoekende partij een alternatieve bestuurlijke geldboete wordt opgelegd van 1.750 euro en een voordeelontneming van 3.944,50 euro wegens schending van artikel 6, lid 2 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (hierna: OVD), van de artikelen 5.2.1, §6 en 5.4.9, §1 van het decreet van 5 april 1995 houdende de algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: DABM) en van artikel 5.5.3.1.2 van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna: VLAREM II).

Er wordt haar met name verweten dat ze een grondwaterwinning heeft geëxploiteerd zonder de daarvoor vereiste omgevingsvergunning voor een klasse 2-inrichting en dat de aanleg en de exploitatie van deze grondwaterwinning niet is gebeurd conform de code van goede praktijk.

II. Toepassing van de vereenvoudigde procedure

1.

De voorzitter van het Handhavingscollege (hierna: College) stelt met een beschikking van 3 juli 2024 vast dat het beroep op het eerste gezicht klaarblijkelijk onontvankelijk is omdat verzoekende partijen hebben verzuimd om de verschuldigde rolrechten tijdig te storten. Deze beschikking wordt met een aangetekende brief van 3 juli 2024 betekend aan verzoekende partijen, die worden uitgenodigd om hierop desgevallend te reageren door het indienen van een verantwoordingsnota (artikel 26/1, §2 van het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges - hierna: Procedurebesluit).

2.

Verzoekende partijen dienen tijdig een verantwoordingsnota in. Ze bevestigen dat hun verzoek tot vernietiging dateert van 3 mei 2024 en dat ze naar aanleiding hiervan niet onmiddellijk de verschuldigde rolrechten hebben betaald, waarna de griffie hen hiertoe met een aangetekende brief van 27 mei 2024 aan het kantooradres van hun raadsman, waarop ze woonplaatskeuze hebben gedaan, alsnog heeft uitgenodigd. Ze stellen dat hun raadsman, op het ogenblik dat deze uitnodiging op zijn kantoor is aangeboden, in verlof was, zodat er op dat ogenblik niemand op het kantoor aanwezig was om de aangetekende brief in ontvangst te nemen. Ze erkennen dat de postbode 'het geëigende document' in de brievenbus heeft achtergelaten, met vermelding van de termijn om de aangetekende brief af te halen, waarbij ze opmerken dat er op dit document niet staat vermeld wie daarvan de afzender is. Ze stellen dat het bericht van aanbidding van de aangetekende brief door hun raadsman pas na terugkeer uit zijn verlof op 6 juni 2024 is aangetroffen, waarna deze brief binnen de daarvoor toegekende termijn op het postkantoor is afgehaald en waarna de verschuldigde rolrechten op 7 juni 2024 alsnog zijn betaald. Ze menen dat er hierdoor tussen de betekening van de uitnodiging tot betaling van de rolrechten en de betaling hiervan slecht één dag zit, waardoor de betalingstermijn van acht dagen is gerespecteerd. Ze merken nog op dat de onontvankelijkheid van hun verzoek tot vernietiging disproportioneel zou zijn ten aanzien van de gevolgen in hun hoofd.

Ze vragen in ondergeschikte orde om de betaalde rolrechten terug te betalen, als zou blijken dat hun verzoek tot vernietiging toch onontvankelijk wordt verklaard.

3.

Elke verzoekende partij is bij het indienen van een verzoekschrift tot vernietiging een rolrecht verschuldigd van 100 euro (artikel 31/1, §1 DBRC-decreet). Ze moet het verschuldigde rolrecht (sinds 1 december 2021) in beginsel uiterlijk bij het indienen van haar verzoek tot vernietiging betalen, waarbij ze gelijktijdig met haar verzoekschrift het bewijs dient te bezorgen dat er hiervoor een overschrijvingsopdracht is gegeven of een storting is uitgevoerd. Als niet blijkt dat het rolrecht uiterlijk op het ogenblik van indiening van het verzoekschrift is betaald, nodigt de griffier verzoekende partij met een beveiligde zending uit om dit alsnog te betalen, waarna het rolrecht moet worden gestort binnen een vervalt termijn van acht dagen na de dag van de betekening van deze beveiligde zending. De griffier vermeldt daarbij duidelijk de sanctie dat het beroep onontvankelijk is als het verschuldigde rolrecht niet tijdig is gestort (artikel 31/1, §4 DBRC-decreet).

De memorie van toelichting (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-2021, 699/1, p. 14-15) overweegt met betrekking tot de 'rolrechten' het volgende:

“44. Er wordt een systeem uitgewerkt waarbij de rolrechten in principe betaald moeten worden door de verzoekende en tussenkomende partijen ten tijde van het indienen van het verzoekschrift, dan wel van de tussenkomst. Op het ogenblik dat zij hun verzoekschrift indienen, moeten zij het rolrecht al betaald hebben. Deze vereiste geldt zowel bij het indienen van een vordering tot vernietiging als een vordering tot schorsing bij hoogdringendheid.

Het is dus niet langer noodzakelijk dat de griffier een brief stuurt aan verzoekende partij en de tussenkomende partijen met een uitnodiging tot betaling van het rolrecht.

Dankzij deze wijziging zal de doorlooptijd van de procedures bij de RvVb aanzienlijk ingekort worden.

45. Wel wordt voorzien in de vereiste mechanismen om het recht op toegang tot de rechter te blijven waarborgen.

Zo mogen partijen niet worden benadeeld indien hun bankverrichting vertraging oploopt en de betaling pas later wordt gecrediteerd.

Verder zullen de partijen beschikken over de mogelijkheid om het gebrek aan betaling te remediëren. De nieuwe betalingstermijn wordt vastgelegd op acht dagen. De totale betalingstermijn

blijft voldoende lang om aan de betalingsplicht te kunnen voldoen, aangezien partijen zowel tijdens de beroepstermijn, maar dus ook nadien nog over een betalingsmogelijkheid beschikken.

46. Indien verzoekende partij of de tussenkomende partij toch zou nalaten om het rolrecht te betalen, is haar verzoekschrift of tussenkomst onontvankelijk. Hier wordt niet afgedaan aan de overmachtsleer voor zover verzoekende partij of tussenkomende partij de concrete overmachtssituatie kan aantonen.”

In het advies van de Raad van State van 30 december 2020 (nr. (Parl.St. VI.Parl. 2020-2021, 699/1, p. 55-56) wordt met betrekking tot ‘de betaling van het rolrecht’ het volgende overwogen:

“ ...

4.2. Volgens het Grondwettelijk Hof kan het recht op toegang tot de rechter het voorwerp uitmaken van beperkingen, ook van financiële aard, voor zover die beperkingen geen afbreuk doen aan de essentie zelf van dat recht. Op zich doet de invoering van een rolrecht geen afbreuk aan dat recht, voor zover geen excessieve last wordt opgelegd aan een procespartij. [GwH 12 juli 2012, nr.

GwH 13 juni 2013,

GwH 12 februari 2015,

GwH 29 oktober 2015,

GwH, 5 juli 2018,

Op grond van die rechtspraak heeft het Grondwettelijk Hof een termijn van vijftien dagen waarbinnen het verschuldigde rolrecht na de mededeling van de griffie moet worden betaald, aanvaard. Volgens het Hof “[beschikken de] verzoekers (...) immers over een voldoende lange termijn om aan die verplichting te voldoen, aangezien die termijn pas begint te lopen de dag na de dag van de betekening bedoeld in artikel 21, § 5, van het bestreden decreet, en die bepaling slechts vereist dat de verzoekers binnen de termijn van vijftien dagen de overschrijving uitvoeren, maar niet dat het verschuldigde rolrecht ook binnen die termijn op de vereiste rekening toekomt.” [GwH 29 oktober 2015, nr. Zie ook GwH 12 februari 2015, nr.

De Raad van State, afdeling Bestuursrechtspraak, heeft daarentegen een termijn van acht dagen om de rolrechten te betalen veroordeeld op grond van volgende overweging:

“41. De goede rechtsbedeling en de rechtszekerheid waarvan hierboven sprake is, vormen geen of geen afdoende rechtvaardiging voor het feit dat aan de rechtzoekende, die niet de mogelijkheid heeft de rolrechten vooraf te betalen, een termijn van nauwelijks acht dagen wordt toegekend om het vereiste te vervullen terwijl hij enerzijds geen vat heeft op de verzendingsdatum van een schrijven waarvan de ontvangst nochtans bepaalt op welk tijdstip deze termijn ingaat, en geen controle heeft over de tijd die zijn bankinstelling erover doet om zijn betalingsopdracht uit te voeren en het vereiste bedrag op de rekening van de begunstigde over te schrijven, en terwijl anderzijds de correcte verrichting van de proceshandeling in kwestie niet afhangt van de door de rechtzoekende gegeven betalingsopdracht, maar van de vraag of

de begunstigde rekening binnen deze acht dagen gecrediteerd is, en terwijl, ten slotte, indien de betaling niet binnen de vereiste termijn is verricht, de proceshandeling waarvoor het recht verschuldigd is, onherroepelijk als niet verricht wordt beschouwd, wat afbreuk doet aan de essentie zelf van het recht op toegang tot het hoge rechtscollege dat de Raad van State is.”

[RvS 26 januari 2016, nr. *Ordre des barreaux francophones et germanophones de Belgique.*]

4.3. De ontworpen regeling wijkt evenwel op twee wezenlijke punten af van de door de Raad van State in het aangehaalde arrest veroordeelde regeling.

Vooreerst is het niet alleen mogelijk om de rolrechten te betalen vóór de betekening van de beveiligde zending waarmee de griffier de partijen uitnodigt om dat te doen, de ontworpen regeling gaat ervan uit dat die betaling gebeurt gelijktijdig met de indiening van het verzoekschrift houdende een vordering tot vernietiging of tot schorsing, of met de tussenkomst. Het is slechts in subsidiaire orde dat in de mogelijkheid wordt voorzien om dat alsnog te doen na de betekening van de uitnodiging van de griffier om het rolrecht alsnog te betalen.

Vervolgens wordt in de memorie van toelichting het volgende beklemtoond: “Opdat partijen niet benadeeld worden door vertragingen bij hun financiële instelling, wordt gevraagd dat bij het verzoekschrift enkel het bewijs wordt gevoegd dat een overschrijvingsopdracht is gegeven. De overschrijving moet aldus zijn uitgevoerd, maar het is niet vereist dat het verschuldigde rolrecht ook binnen die termijn op de rekening van het Fonds Bestuursrechtscolleges staat.”

...”

4.

De argumentatie van verzoekende partijen in hun verantwoordingsnota kan de laattijdige (regularisatie van de) betaling van de verschuldigde rolrechten niet verantwoorden, zodat hun beroep onontvankelijk is. Ze maken daarin, in het licht van het algemeen rechtsbeginsel dat de strengheid van het decreet in geval van overmacht of onoverwinnelijke dwaling kan worden gemilderd, niet redelijkerwijze aannemelijk dat de vastgestelde niet-tijdige betaling van de rolrechten het gevolg is van overmacht of onoverwinnelijke dwaling.

4.1.

Zoals blijkt uit het administratief dossier en door verzoekende partijen niet wordt betwist, laten ze op het ogenblik dat ze hun verzoekschrift tot vernietiging indienen, door neerlegging hiervan in het digitaal loket op 3 mei 2024, na om de verschuldigde rolrechten (onmiddellijk) te betalen en om het bewijs hiervan bij hun verzoekschrift te voegen, zoals vereist door artikel 31/1, §4, lid 1 DBRC-decreet. Het wordt op zich ook niet betwist dat de griffie hen na het indienen van hun verzoekschrift, overeenkomstig artikel 31/1, §4, lid 2 DBRC-decreet, met een aangetekende brief van 27 mei 2024 uitnodigt om de verschuldigde rolrechten alsnog te

betalen binnen een vervalt termijn van acht dagen na betekening van deze brief. Deze uitnodiging is gericht aan de raadsman van verzoekende partijen en is verstuurd naar zijn kantooradres, waarop er in het verzoekschrift woonplaatskeuze is gedaan. De uitnodiging wordt daar volgens de e-tracker van Bpost (met kenmerk op 29 mei 2024 tevergeefs aangeboden, waarna ze ter beschikking ligt in het afhaalpunt van Bpost en op 6 juni 2024 tijdig wordt afgehaald. Het wordt ten slotte op zich niet betwist dat verzoekende partijen de rolrechten pas betalen op 7 juni 2024 en dus na de vervalt termijn van acht dagen, zoals vermeld in de betalingsuitnodiging van de griffie van 27 mei 2024, waardoor hun beroep overeenkomstig artikel 31/1, §4, lid 3 DBRC-decreet in beginsel onontvankelijk is.

4.2.

Verzoekende partijen stellen tevergeefs dat de betaling van de verschuldigde rolrechten op 7 juni 2024 toch tijdig is omdat ze één dag na de betekening van de uitnodiging hiertoe plaatsvond en dus binnen de vervalt termijn van acht dagen.

De kennisgeving met een aangetekende brief wordt geacht plaats te vinden op de werkdag die valt na de datum van de poststempel hiervan, tenzij de geadresseerde het tegendeel bewijst, waarbij alleen de datum van de aanbieding door de postdiensten geldt en niet de feitelijke kennisneming van deze brief op een later tijdstip (artikel 17 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges - hierna: DBRC-decreet, in samenlezing met artikel 6 Procedurebesluit).

Zoals hoger gesteld, is de aangetekende brief van de griffie van 27 mei 2024 op 29 mei 2024 aangeboden op het kantoor van de raadsman van verzoekende partijen, zodat deze datum geldt als betekening en niet de feitelijke kennisneming van deze brief op een later tijdstip. De vaststelling dat deze brief op 29 mei 2024 niet in ontvangst is genomen en pas op 6 juni 2024 in het postkantoor is afgehaald is dan ook niet relevant voor de aanvang van de vervalt termijn die deze betekening heeft doen ingaan. De vervalt termijn van acht dagen, waarbinnen de betaling van de rolrechten kon worden geregulariseerd, is dan ook aangevangen op 30 mei 2024 en geëindigd op 6 juni 2024, zodat de betaling van de rolrechten op 7 juni 2024 laattijdig is.

4.3.

Verzoekende partijen maken ook niet redelijkerwijze aannemelijk dat de laattijdige regularisatie van de betaling van de rolrechten het gevolg is van overmacht of onoverwinnelijke dwaling.

Verzoekende partijen betwisten op zich niet dat hun raadsman de betalingsuitnodiging van de griffie, waarin de sanctie bij laattijdige betaling duidelijk is vermeld, in goede orde heeft ontvangen. De gebeurlijke vaststelling dat hun raadsman op het ogenblik dat deze uitnodiging is aangeboden in verlof was en zijn kantoor was gesloten, en dat hij pas bij terugkomst de aangetekende brief van de griffie heeft opgemerkt en afgehaald, kan redelijkerwijze niet worden beschouwd als overmacht of onoverwinnelijke dwaling en kan de laattijdige betaling van de verschuldigde rolrechten dan ook niet rechtvaardigen. Van een professionele raadsman mag worden verwacht dat hij het belang van een aangetekende zending correct inschat en geen acht dagen wacht om deze op te halen, ongeacht het gegeven dat de afzender hiervan niet wordt vermeld op het bericht van de postbode. Hij is verantwoordelijk voor de werking en organisatie van zijn kantoor en moet zorgen dat belangwekkende post ook tijdens zijn afwezigheid tijdig in ontvangst kan worden genomen of wordt opgehaald. Dit geldt des te meer als er op zijn kantooradres keuze van woonplaats wordt gedaan in een procedure waarbij een betekening van een procedurestuk met een aangetekende brief een vervalt termijn doet ingaan.

5.

Verzoekende partijen vragen ondergeschikt, in de hypothese dat hun verzoek tot vernietiging onontvankelijk zou worden verklaard, tevergeefs om de laattijdig gestorte rolrechten terug te storten. Elke verzoekende partij is bij het indienen van een verzoekschrift tot vernietiging een rolrecht verschuldigd, ongeacht de uitkomst hiervan. De regelgeving voorziet daarbij niet in de terugbetaling van het rolrecht als zou blijken dat het verzoek tot vernietiging onontvankelijk of ongegrond wordt verklaard.

6.

Het College merkt ten overvloede nog op dat de in het verzoekschrift bestreden boetebeslissing enkel betrekking heeft op de bestuurlijke geldboete en de voordeelontneming die in dossier zijn opgelegd aan tweede verzoekende partij. Het verzoek tot vernietiging heeft strikt gezien niet ook betrekking op de analoge boetebeslissing ten aanzien van derde verzoekende partij. Het blijkt voorts niet dat er ook ten aanzien van eerste verzoekende partij een boetebeslissing is genomen en dat deze in het licht van de vaststellingen in het PV ook als overtreder wordt beschouwd.

Gelet op deze vaststellingen wordt de zaak zonder verdere rechtspleging in beraad genomen (artikel 26/1, §3 Procedurebesluit).

III. Beslissing van de voorzitter van het Handhavingscollege

1. De beroepen zijn klaarblijkelijk onontvankelijk.
2. De kosten van de beroepen, begroot op 300 euro rolrechten in totaal, zijn ten laste van de respectievelijke verzoekende partijen.

Dit arrest is uitgesproken op 23 januari 2025 door:

De griffier,

De voorzitter van het Handhavingscollege,